

Az ember örök sorsa

Az ember örök sorsa, halál utáni léte vagy élete olyan téma, amellyel senki sem foglalkozhat személyes érintettség nélkül. Mindenki joggal szeretné világosan látni, hogy mire számíthat, és mire nem. Nem mindegy ugyanis, hogy az ember a halállal megszűnik létezni, vagy megmarad az öntudata, és az is kérdés, hogy ha az öntudata megmarad, mi történik vele? Az elveszettek sorsáról és a hívők reménységéről egyaránt szó van, és nyilván senki sem akar hiábavalóan reménykedni, vagy ellenkezőleg, Isten reményt adó szavait elvetni.

1. Az ember és a halál

Egyedül az örökkévaló Istené a halhatatlanság, ő ezt természeténél fogva birtokolja (1Tim 6:16).

Az ember vagy eleve halandónak teremtett, vagy nem, de az biztos, hogy Istentől függve örökké élhetett volna (hiszen bármikor 'ehetett az élet fájáról'). Isten óvta Ádámot, hogy ne egyen 'a jó és rossz tudásának fájáról', különben meghal azon a napon (1Móz 2:17). Ádám és Éva mégis evett belőle, de *azon a napon* nem biológiai halált halt, hiszen még sokáig élt (1Móz 5:5). Ádám azonban elvesztette az Istennel való közösséget (ki lett üzve az Édenből) és az örök életet (többé nem ehetett az élet fájáról, 1Móz 3:23-24). Ádám (az ember) halála tehát "azon a napon" lelki-szellemi-vallási értelemben vett halál volt (vö. Ef 2:1), amely aztán biológiai halálhoz vezetett.

A halál lelki-szellemi és biológiai értelemben Ádám minden utódjára, minden emberre áterjedt, mert mindenki vétkezett és vétkezik (Róm 5:12-14, 1Kor 15:22,56). Az viszont, hogy "a bűn zsoldja a halál" (Róm 6:23), nem azt jelenti, hogy a bűn Istentől kapott *büntetése* a halál, hanem azt, hogy a bűn szolgáltatáért a *büntől kapott* zsold a halál, szemben az örök élettel, amit viszont Istentől lehet ingyen ajándékként megkapni (a szöveggörnyezet alapján a kérdés ez: kit akar a hívő szolgálni, a bűnt vagy Istent?).

2. A halál fogalma

A "halál" fogalma (héber: *mávet*, görög: *thanatosz*) tehát nem egyszerűen az élet hiánya, a Bibliában három jelentése van:

- vallási, erkölcsi értelemben vett halál (1Móz 2:17, Mt 8:22, Jn 5:25, Ef 2:1), ami minden újjá nem született ember jelene
- biológiai, testi halál (pl. 1Kor 15:31); ez minden élő ember jövője (kivéve azokét, akik élve ragadtattak a mennybe, mint Énók, Illés és a Krisztus visszatérésekor élő hívők)
- "második halál" (a tűz tava) a sátán, a démonok és a hitetlen bűnösök jövője (Jel 2:11, 20:14, 21:8).

A halál, illetve a meghalás csak az ember bukása óta "az élet természetes velejárója", valójában a végső ellenség (1Kor 15:26, Jel 21:4). Az ember okkal fél a haláltól, de Krisztus legyőzte az ördögöt és a halált is (Zsid 2:14-15, 2Tim 1:10, 1Kor 15:54).

Megjegyzés: a hívőknek már most "örök életük" van (1Jn 5:13), a halálon is diadalmasan átmehetnek (Fil 1:21-23), de egész lényük csak a megdicsőüléskor öltözi fel a halhatatlanságot (1Kor 15:52-54, Fil 3:20-21).

3. Az átmeneti állapot

Az ember számára háromféle *létállapot* létezik:

- a testi élet a földön (fizikai-biológiai lét)
- a "meztelen" átmeneti állapot az alvilágban vagy a mennyben Istennél (2Kor 5:3)
- a feltámadott vagy megdicsőült létforma, ami angyszerű, Jézuséhoz hasonló (Mk 12:25, Fil 3:21).

A lélek tudatos továbbélésére több bibliai példa is van:

- a Noé idején élt és az özönvíz során elpusztult emberek "börtönben" levő lelke öntudatánál volt, különben Jézus nem prédikált volna nekik (1Pt 3:19)
- az ószövetségi szentek közül Mózes és Illés is öntudatos átmeneti létformában volt, különben Jézus nem beszélgetett volna velük, sem ők Jézussal (Mt 17:1-5)
- a mártírok lelke a mennyben öntudatos, átmeneti létformában van, különben nem kiáltanának Istenhez, és nem kellene őket megnyugtani (Jel 6:9-11); a nagy sokaságból kijövők is a mennyben dicsőítik Istent (Jel 7:9-17).

A hívő reménysége egyfelől a testből való kiköltözés után az Úrhoz való elköltözés, az Úrral való közvetlen együttlét, másfelől akik megérik az Úr visszatérését (amint Pál is remélte), azok átélhetik a 'sátorcserét', ami a halandó létforma átmenet nélküli felcserélése a megdicsőült létformára (2Kor 5:1-9, Fil 1:21-23, 3:20-21).

Megjegyzés: a keresztény reménység *több és más*, mint a spiritiszták és a halálközeli élményeket átélők felismerései (ti. hogy a lélek a testtől függetlenül is öntudatosan létezik).

4. A feltámadás

A "feltámadás" utalhat arra, hogy valaki visszatér a földi létbe-dimenzióba (Jel 6:9-11 vö. 20:4-6), vagy hogy valaki közvetlenül Isten színe elé kerül (Jel 20:12-13). Jézus a feltámadásával legyőzte a halált (1Kor 15. fejj., Kol 1:18). A hívőkben Isten azzal az erővel munkálkodik, amellyel Jézust feltámasztotta a halálból (Ef 1:19-20), és mivel a Feltámadott Lelke van bennük, ők is feltámadnak (Róm 8:11). Életük addig is el van rejtve a Krisztussal együtt az Istenben (Kol 3:3).

Az emberiség nem egyszerre, hanem külön csoportokban fog feltámadni, és vagy örök életre, vagy örök halálra (Dán 12:2, Jn 5:28-29, Csel 24:15):

- az első minden kor összes igazi hívőjének feltámadása Krisztus visszajövetelekor; egyrészt feltámadnak a Krisztusban elhunyt hívők, és az akkor élő hívők velük együtt elragadtatnak (1Thessz 4:14-17), s így együtt dicsőülnek meg (1Kor 15:22-23,51-53, Fil 3:20-21, 1Jn 3:2); másrészt a nagy nyomorúság éve alatt megölt mártírok lelkei a Királyság legelején kelnek életre, hogy Krisztussal együtt uralkodjanak (Jel 20:5-6); ez az "első feltámadás"
- csak ezután jön minden kor összes olyan emberének a feltámadása, akik földi életükben (az ó és az új szövetség, a nagy nyomorúság és a Királyság idején) nem születtek újjá (Jel 20:11-15).

5. Az ítéletek

Isten igazságos lesz, hiszen ítéletébe azt is be fogja számítani, amit az emberek nem láthatnak (Zsolt 7:10, Jer 17:9-10, Jel 2:23). Az ember *sorsa* a testi halál után végleg eldőlt, nincs újabb lehetőség (Zsid 9:27); kivétel csak a Nőé idején élők számára volt (1Pt 3:19). Az ítéletek időbeli sorrendje a következő:

- visszajövetelekor Krisztus megítéli a hívők *szolgálatát* (2Kor 5:10, Lk 12:47-48, 1Kor 3:12-15, Jak 3:1, de Jn 5:24, Róm 8:1)
- a nagy nyomorúság után megítéli a nyomorúság időszakát túlélő *népeket*, aszerint hogy hogyan bántak az ő "testvéreivel" [a zsidókkal, illetve a hívőkkel] (Mt 25:31-46 vö. 2Thessz 1:6)
- az utolsó, végső ítélet a "nagy fehér trónus", amikor *minden* újjá nem született és eddig fel nem támadt ember ítéltetik meg a cselekedetei szerint (Jel 20:11-15).

Az ítélet szempontjai a következők lesznek:

- akik Mózes törvényét és Jézus evangéliumát ismerhették és dönthettek mellette, azok hitük vagy hitetlenségük alapján ítéltetnek meg (Jn 3:18,36); ha nem hittek, Mózes és Jézus szavai ítélik el őket (5Móz 18:19, Jn 5:45-47, 12:48)
- akik nem ismerhették a törvényt és az evangéliumot, azoknak Isten elnézi a tudatlanságát (Csel 14:16, 17:30), és a saját lelkiismeretük alapján ítéltetnek meg (Róm 2:12-16) a tetteik (Jel 20:13), a szavaik (Mt 12:36-37) és a gondolataik (Mt 5:28, Róm 2:16); egy utalásból úgy tűnik, hogy a büntetésben fokozatok is lehetnek (Mt 11:21-24), de a részleteket nem ismerjük.

6. Az örök sors

A Bibliában az örök élettel következetesen szembe van állítva az örök halál (Róm 6:23, 5:21), az elveszés (Jn 3:16) vagy pusztulás (2Thessz 1:9) és az örök gyötrelm (Mt 25:46).

Az "örök" szónak (görög *aióniosz*) két jelentésköre van:

- "örökké tartó" (vég nélküli, folyamatos) pl. a nem láthatók (2Kor 4:18), az élet (Jn 3:16, Róm 6:23), a mennyei hajlék (Lk 16:9) vagy ház (2Kor 5:1), tűz (Mt 18:18)
- "örökre szóló" (végleges érvényű) pl. az ítélet (Zsid 6:2), a váltság (9:12), az örökség (9:15), a szövetség (13:2), a pusztulás / végveszély (2Thessz 1:9), az evangélium (Jel 14:6).

Az "örök élet" egyértelműen örökké tartó, folyamatos élet lesz. A vele szembeállított örök ítélet, halál, pusztulás és elveszés inkább végérvényes állapotra utal, de az örök gyötrelm megint inkább végnélküliségre. Élő ember az örök sors egyik változatába sem tud igazán belegondolni, de mégis mindenkinek éreznie kell, hogy Isten ítélete borzasztó lesz, Isten ingyen ajándéka, az örök élet pedig csodálatos. Bár paradoxonnak tűnik, biztos, hogy aki elvész, nem okolhatja majd Istent, és aki megmenekül, mindent csak Istennek köszönhet.